

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

P4261

[Total No. of Pages : 4

[5309]-203

M. A./M.Sc. (Semester - II)

DEFENCE AND STRATEGIC STUDIES

DS-201 : Indian Military History

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in 500 Words (Any one) [20]

- a) "Battle of Ten kings it was the beginning of Indian Military History" Do you agree? Justify your answer.
- b) "Alexander as great strategian" explain this statement with special reference to the battle of Hydaspus 326B.C. (Jhelum).

Q2) Answer in 500 Words (Any one) [20]

- a) Explain in detail third battle of Panipat with special reference to the "leadership as a decisive factor".
- b) Why Shivaji adopted Guerrilla Tactics? Explain in detail.

Q3) Answer in 250 words (Any Two) [20]

- a) Causes of decline of Mughals
- b) Merits of Rajputs
- c) Nature of Angles - Maratha conflict
- d) Battle of Sobraon

P.T.O.

Q4) Write short notes in 100 words. (any four)

[20]

- a) Mahmmad Ghazni
- b) Kautilyaas a Military Thinker
- c) Shivajis concept of Hindi Swarajya
- d) Role of Guru during Ancient period
- e) Battle of Tarrian
- f) Causes of Revolt of 1857 A.D.

Total No. of Questions : 4]

P4261

[5309]-203

M. A./M.Sc. (Semester - II)

संरक्षण आणि सामरिकशास्त्र

DS-201 : भारताचा लष्करी (सैन्य) इतिहास

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 80

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) [20]

- अ) “दशराजांचे (दहाराजांचे) युद्ध म्हणजे भारताच्या लष्करी इतिहासाची – सुरुवात होय” या विधानाशी आपण सहमत आहात काय? समर्पक उत्तर द्या.
ब) इ.स. पूर्व 326 च्या हिडयासपसच्या (झेलमच्या) लढाईचा विशेष संदर्भ देऊन अॅलेक्झान्डर एक महान युद्धनितीतज्ञ होता हे स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) 500 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही एक) [20]

- अ) “नेतृत्व एक निर्णायक घटक” हा विशेष संदर्भ देऊन पानिपत ची तिसरी लढाई स्पष्ट करा.
ब) शिवाजीनी गनिमी युद्धतंत्राची अवलंब का केला? सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) 250 शब्दात उत्तरे द्या (कोणतेही दोन) [20]

- अ) मोगलांच्या पतनाची (ऱ्हासाची) कारणे
ब) राजपुतांचे गुण
स) ब्रिटीश – मराठा संघर्षाचे स्वरूप
द) सोबरावची लढाई

प्रश्न 4) 100 शब्दात टीपा लिहा (कोणतेही चार)

[20]

- अ) मोहम्मद गझनी
- ब) कौटिल्य – एक लष्करी विचारवंत
- क) शिवाजींची हिंदवी स्वराज्या बाबतची संकल्पना
- ड) प्राचीनकाळातील गुरूचे कार्ये (भूमिका)
- इ) तराईनची लढाई
- फ) 1857 च्या उठावाची कारणे

